Datganiad Ymgysylltu â Rhanddeiliaid			
Adran	Tîm Gweithredol yr Is-Ganghellor / Bwrdd yr Is-Ganghellor / Bwrdd Llywodraethwyr		
Awdur	Yr Is-Ganghellor / Clerc y Bwrdd		
Awdurdodwyd gan:	Tîm Gweithredol yr Is-Ganghellor / Bwrdd yr Is-Ganghellor / Bwrdd Llywodraethwyr		
Gweithredir gan:	Tîm Gweithredol yr Is-Ganghellor		
Cyfeirnod:	STABOG2021049		
Adnewyddu:	Amherthnasol		
Fersiwn Rhif:	2	**Pwyllgor Cymeradwyo:**	Tîm Gweithredol yr Is-Ganghellor 21/9/22 Bwrdd Llywodraethwyr 7/10/22
Dyddiad cymeradwyo:	7/10/22	**Cofnod rhif:**	22.11
Statws:	Cymeradwywyd	**Dyddiad gweithredu:**	Hydref 2022
Cyfnod cymeradwyo:	3 blynedd	**Dyddiad adolygu:**	Hydref 2025

1. CYFLWYNIAD

Diffiniadau

1.1 Mae ymgysylltu â rhanddeiliaid yn cyfeirio at y broses a ddefnyddir gan brifysgol i adnabod, deall, cynnwys ac ymateb i'w rhanddeiliaid. Gall ymgysylltu â rhanddeiliaid gynorthwyo prifysgolion i gasglu gwybodaeth i hysbysu penderfyniadau ac asesiadau effaith a pherfformiad, a chreu ymddiriedaeth, hyder a dealltwriaeth ymhlith eu rhanddeiliaid. Gellir cyflawni ymgysylltu â rhanddeiliaid trwy ystod eang o fecanweithiau, a gall gynnwys rhyngweithio un ffordd neu ddwy ffordd, a gall fod yn oddefol neu'n gyfranogol ei natur.[1]

1.2 Rhanddeiliaid yw unigolion, grwpiau neu sefydliadau â buddiant yng ngweithgareddau prifysgol. Gall rhanddeiliaid fod yn rhai mewnol neu allanol i'r brifysgol. Gallai eu buddiant ddeillio o ganlyniad i gael eu heffeithio gan weithredoedd, amcanion, polisïau neu benderfyniadau prifysgol, neu oherwydd eu bod yn ceisio dylanwadu ar y rhain. Gall rhanddeiliaid fod yn bryderus am wir effeithiau neu effeithiau potensial. Gallai rhanddeiliaid fod yn gysylltiedig â phrifysgol o ganlyniad i gontract, cysylltiadau ffurfiol neu anffurfiol neu fuddiant nad yw'n cael ei amlygu trwy unrhyw berthynas uniongyrchol â'r brifysgol. Gallai rhanddeiliaid fod â buddiant mewn prifysgol yn y gorffennol, y presennol neu'r dyfodol, gallai'r buddiant fod yn hirhoedlog neu'n fyrhoedlog a gallai graddau'r buddiant amrywio dros amser.[2]

Cyd-destun

1.3 Ein cenhadaeth yw *ysbrydoli a galluogi trwy addysg uwch, ymchwil ac ymgysylltu; gan weithio ar y cyd â'n myfyrwyr, ein staff a'n partneriaid.* Sylfaenir ein gweithgareddau ar ein gwerthoedd craidd o fod yn hygyrch, cefnogol, arloesol ac uchelgeisiol.

[1] Ymgysylltu effeithiol â rhanddeiliaid, canllaw ymarfer dda i Brifysgolion Cymru, David Price Consulting, Mai 2022
[2] Ymgysylltu effeithiol â rhanddeiliaid, canllaw ymarfer dda i Brifysgolion Cymru, David Price Consulting, Mai 2022

1.4 Rydym ni'n cynnal deialog barhaus â grwpiau eang o randdeiliaid a'n nod yw gofyn am ac ystyried eu barn wrth ddatblygu a gweithredu ein Gweledigaeth a Strategaeth a strategaethau allweddol ategol eraill yn ogystal ag am sut rydym ni'n gweithredu ac yn perfformio ein swyddogaeth yn y gymuned, y rhanbarth, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol.

1.5 Rydym ni'n ymwneud yn ddinesig ac yn cydweithredu'n allanol ar draws sectorau, diwydiannau a llywodraeth leol a chenedlaethol ac yn gweithio mewn partneriaeth agos gyda'n myfyrwyr a'n staff. Rydym yn medru gwasanaethu ein rhanddeiliaid orau pan rydym ni wedi ein hysbysu'n dda am natur ac anghenion y rhanddeiliaid hynny.

1.6 Yn y cyfan rydym ni'n ceisio ei gyflawni mae cyfraniad ein myfyrwyr, ein staff a'n partneriaid allanol yn hanfodol bwysig, yng nghyd-destun gwerthoedd craidd y Brifysgol.

2. SUT YDYM NI'N YMGYSYLLTU Â'N GRWPIAU RHANDDEILIAID?

Ein myfyrwyr

2.1 **Myfyrwyr sydd flaenaf yn ein gwaith, ac rydym ni'n edrych tuag atynt ac yn gwrando ar eu llais i helpu siapio'r hyn rydym ni'n ei wneud a sut rydym ni'n ei wneud, trwy weithio mewn partneriaeth agos â'r Undeb Myfyrwyr ac yn uniongyrchol â myfyrwyr trwy ddulliau amrywiol.**

2.2 Mae ein Gweledigaeth a Strategaeth 2025 a'n Strategaeth Cefnogi Dysgu a Chyflawniad Myfyrwyr yn amlinellu blaenoriaeth y Brifysgol i *weithio â myfyrwyr fel partneriaid i ddatblygu dull ymgysylltu â myfyrwyr wedi'i wreiddio yn ein diwylliant* gan ein bod yn gweithio'n fwy effeithiol gyda'n gilydd.

2.3 Mae gennym Siarter Myfyrwyr a ddatblygwyd ar y cyd â'r Undeb Myfyrwyr sy'n nodi'r hyn y medrwn ei ddisgwyl gan ein gilydd fel partneriaid mewn cymuned ddysgu.

2.4 Hefyd mae gennym ni Fframwaith ar gyfer ymgysylltu â myfyrwyr sy'n amlinellu'r ffyrdd rydym ni'n ymgysylltu â myfyrwyr ac yn esbonio beth sy'n digwydd i'r wybodaeth a gawn trwy'r gweithgareddau ymgysylltu hyn.

2.5 Mae myfyrwyr yn bresennol ac yn meddu ar lais ar gyrff allweddol gwneud penderfyniadau yn y Brifysgol: y Bwrdd Llywodraethwyr, y Bwrdd Academaidd a Bwrdd yr Is-Ganghellor. Maent yn chwarae rôl allweddol yn ein rhyngweithio â chyrff rheoleiddio ac adolygu megis Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC) a'r Asiantaeth Sicrwydd Ansawdd.

Ein staff

2.6 **Mae proffesiynoldeb ein staff yn allweddol wrth alluogi gwireddu ein Gweledigaeth a Strategaeth, ac rydym ni'n cefnogi, ymgysylltu â, a gwrando ar ein staff i sicrhau ein bod yn cyflawni, tra'n sicrhau bod hyn yn cael ei wneud mewn modd teg a chyfrifol.**

2.7 Rydym wedi ymrwymo i ymgysylltu â'n staff trwy amrediad o fecanweithiau, yn cynnwys grwpiau ffocws, cyrff cynrychiolwyr staff, cynadleddau a gweithdai. Cynigir ystod eang o gyfleoedd datblygu staff bob blwyddyn, ar lefel y brifysgol gyfan, lefel adrannau lleol yn ogystal ag yn allanol.

2.8 Rydym ni'n monitro ansawdd ein hymgysylltu â staff bob dwy flynedd drwy gyfrwng arolwg ymgysylltu â staff a thrafodir y canlyniadau mewn grwpiau ffocws staff i benderfynu sut i fynd i'r afael â'r gwelliannau a nodwyd trwy'r arolwg. Mae'r meysydd a ystyrir yn yr arolwg yn cynnwys sut mae pobl yn teimlo o ran arweinyddiaeth, ysbrydoliaeth a grymuso; sut y

rheolir ac y gwerthfawrogir eu perfformiad; safon ein cyfathrebu ac a yw pobl yn fodlon â'r amodau gwaith ai peidio. Mae data'r arolwg yn cael ei gasglu a'i feincnodi gan sefydliad allanol annibynnol.

Ein partneriaid allanol

2.9 **Mae partneriaid allanol, cefnogwyr a ffrindiau yn hanfodol i sicrhau perthnasedd a deall gwerth y Brifysgol wrth ysgogi llwyddiant economaidd, cymdeithasol a diwylliannol y cymunedau rydym ni'n eu gwasanaethau; mae ein partneriaethau'n cyfoethogi'r hyn a gynigiwn.**

2.10 Mae gennym ni ddatganiad cyfrifoldeb cymdeithasol sy'n nodi ein hamcanion i ymgysylltu yn ein perthnasoedd a'n gweithrediadau. Yn ychwanegol, mae ein Fframwaith Cenhadaeth Ddinesig yn nodi sut rydym ni'n gwneud gwaith trawsffurfiol trawstoriadol ag awdurdodau lleol, cyrff iechyd, partneriaid addysg a phartneriaid cenedlaethol, yn cynnwys myfyrwyr a staff. Mae hyn yn lleoli'r brifysgol fel un o 'Arweinyddion Lle' yn ein cymuned, ehangu ein partneriaethau, bod yn sylfaen i fudd cymdeithasol a darparu cyfleoedd dinasyddiaeth weithredol sy'n cael effaith go iawn.

2.11 Rydym ni'n gwahodd yr holl randdeiliaid i'n Cyfarfod Agored Blynyddol lle rydym ni'n adrodd ar ein perfformiad yn y flwyddyn flaenorol a'n cynlluniau i'r dyfodol; ac yn defnyddio amrediad o fecanweithiau lle rydym ni'n gofyn am farn rhanddeiliaid allanol, fel aelodau o fyrddau cynghori a phwyllgorau.

2.12 Mae'r Is-Ganghellor, ac aelodau'r uwch Dîm Gweithredol a gefnogir gan eu timau eu hunain, yn gyfrifol am gynnal perthynas â rhanddeiliaid ar lefel gorfforaethol, a briffio'r Bwrdd Llywodraethwyr a chydweithwyr sy'n uwch reolwyr am eu hymgysylltu â rhanddeiliaid allanol, a allai fod ar sail un i un neu drwy strwythurau ffurfiol. Mae'r Brifysgol yn adolygu statws ac yn mapio grwpiau rhanddeiliaid allanol o dro i dro ac yn nodi lle mae bylchau posibl. Mae perthnasoedd â rhanddeiliaid allanol yn cael eu meithrin mewn modd hyblyg ac ymatebol.

Prif Randdeiliaid

2.13 Mae'r tabl isod yn cynrychioli prif gategorïau rhanddeiliaid y Brifysgol ac yn nodi pwrpas a natur yr ymgysylltu â nhw.

Categori Rhanddeiliaid	Enghreifftiau o randdeiliaid	Sut rydym ni'n ymgysyllu â nhw
Myfyrwyr	Cyfredol, darpar fyfyrwyr, myfyrwyr sy'n ymweld	Deialog trwy gyfrwng diwrnodau agored a gweithgareddau recriwtio cysylltiedig. Gweithio mewn partneriaeth â'r Undeb Myfyrwyr. Adolygu'r Siarter Myfyrwyr â'r Undeb Myfyrwyr yn flynyddol Cynrychiolwyr myfyrwyr ar Bwyllgorau'r Brifysgol, ac yn bresennol mewn digwyddiadau dilysu ac adolygu rhaglenni, mewn adolygiad gwella ansawdd allanol ac archwiliadau ac arolygiadau eraill y sefydliad Cynrychiolwyr myfyrwyr ar lefel Cyfadran, cwrs, pwyllgor a Bwrdd ac ar weithgorau perthnasol Fforymau Llais y Myfyriwr Ymateb i arolygon myfyrwyr *er enghraifft:* Arolwg Cenedlaethol Myfyrwyr (NSS), Arolwg Deilliannau Graddedigion, Arolwg Gwerthuso Modiwl gan Fyfyrwyr a dull darparu adborth ar-lein yr Undeb Myfyrwyr. Ymateb i a dysgu o brosesau cwynion gan fyfyrwyr.

Categori Rhanddeiliaid	Enghreifftiau o randdeiliaid	Sut rydym ni'n ymgysyllu â nhw
		Ymgysylltu gan y corff Llywodraethu drwy ymweld ag adrannau gwasanaethau academaidd.
Staff	Cyfredol, darpar staff, staff emeritws, staff sy'n ymweld	Deialog o ddydd i ddydd, cyfarfodydd a phwyllgorau. Ymateb i a dysgu o'r Arolygon Ymgysylltu â Staff bob dwy flynedd ac arolygon 'pwls' cyfnodol. Cynrychiolwyr staff ar gyrff gwneud penderfyniadau'r Brifysgol. Ymgysylltu gan y corff Llywodraethu drwy ymweld ag adrannau gwasanaethau academaidd a gwasanaethau proffesiynol.
Busnes, diwydiant a masnach	Fforymau rhanbarthol fel Conffederasiwn Diwydiant Prydain, Sefydliad y Cyfarwyddwyr, Sefydliad y Busnesau Bach a Siambrau Masnach.	Aelodaeth ragweithiol o grwpiau rhanbarthol a chenedlaethol, yn cynnwys Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru a Chynghrair Merswy Dyfrdwy.
Cyflogwyr yn y sector cyhoeddus, preifat a'r trydydd sector a phlatfformau cymunedol ehangach.	Cyflogwyr mawr/arwyddocaol yn y rhanbarth a/neu'n berthnasol i'r brifysgol. Cyrff Rheoleiddio Statudol Cyhoeddus.	Rhyngweithio ar lefel rhaglen academaidd a gwasanaethau proffesiynol yn canolbwyntio ar anghenion sgiliau, datblygu'r cwricwlwm, cyfleoedd ymchwil a chyflogadwyedd graddedigion. Mentrau ymgysylltu dinesig, lleoliadau gwaith a gwirfoddoli sy'n cynnwys staff a myfyrwyr. Cynadleddau a digwyddiadau ar y campws.
Cymunedau lleol	Trigolion lleol, busnesau lleol, cymdeithasau/grwpiau diddordeb cymunedol lleol a sefydliadau celf a chwaraeon lleol.	Ymgysylltu trwy ein gweithgareddau Cenhadaeth Ddinesig. Aelodaeth weithredol grwpiau diddordeb cymunedol fel Partneriaeth Porth Wrecsam.
Llywodraeth leol, Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y Deyrnas Unedig	Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru, Aelodau Seneddol, Aelodau Senedd a Chynghorau a chynghorwyr yng Nghymru a Lloegr, y Cyngor Prydeinig, Bwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol, UKVI, sefydliadau sector cyhoeddus a thrydydd sector.	Deialog â chynrychiolwyr gwleidyddol ac uwch weision sifil. Cyfraniadau a mewnbwn adeiladol i fforymau rhanbarthol a chenedlaethol. Ymgysylltu a dylanwadu drwy ohebiaeth a rhwydweithio. Ymgysylltu pwrpasol i ddangos atebolrwydd am berfformiad y Brifysgol a chydymffurfio â rheoliadau, cyfarwyddebau a gofynion. Dulliau rhagweithiol o fanteisio ar gyfleoedd cyllido. Ymgysylltu uniongyrchol hefyd yn ogystal â drwy gyrff y sector ac aelodau byrddau. Rhyngweithio rheolaidd â'r Bwrdd Llywodraethwyr drwy'r strwythur pwyllgorau.
Cyrff ymbarel cyllido a rheoleiddio	CCAUC, CTER, y Comisiwn Elusennau, cyrff achredu a phroffesiynol, UKVI, yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch, Comisiynydd y Gymraeg, UKRI, elusennau, busnesau a diwydiant, noddwyr y brifysgol, Coleg Cymraeg Cenedlaethol, benthycwyr, GuildHE, Cymdeithas Ddysgedig Cymru, UCEA	Cyfraniadau a mewnbwn adeiladol i fforymau rhanbarthol a chenedlaethol. Ymgysylltu a dylanwadu drwy ohebiaeth a rhwydweithio. Ymgysylltu pwrpasol i ddangos atebolrwydd am berfformiad y Brifysgol a chydymffurfio â rheoliadau, cyfarwyddebau a gofynion. Dulliau rhagweithiol o fanteisio ar gyfleoedd cyllido. Ymgysylltu uniongyrchol hefyd yn ogystal â drwy gyrff y sector ac aelodaeth byrddau.

Categori Rhanddeiliaid	Enghreifftiau o randdeiliaid	Sut rydym ni'n ymgysyllu â nhw
Sefydliadau'r sector addysg uwch	UUK, Prifysgolion Cymru, UCEA, Advance HE, Jisc, OIA, QAA, HESA, UCAS, BUFDG,	Aelodaeth a/neu gynrychiolaeth y Brifysgol ar gyrff perthnasol. Cyfnewid gwybodaeth a rhannu arferion da.
Cyfeillion y Brifysgol	Cymrodorion anrhydeddus, cyn-fyfyrwyr	Rhwydwaith cyn-fyfyrwyr: cefnogaeth barhaus trwy'r Gwasanaeth Gyrfaoedd ac adrannau academaidd lleol. Cymrodorion Anrhydeddus: sicrhau eu diweddaru trwy rannu cyfathrebiadau swyddfa'r Is-Ganghellor a gwahoddiadau i ddigwyddiadau'r Brifysgol.
Y cyfryngau (mewn print ac ar-lein)	Teledu, radio, papurau newydd, cyfryngau digidol	Datganiadau i'r wasg am ddatblygiadau corfforaethol neu'n ymwneud â staff neu fyfyrwyr sy'n cyfoethogi enw da'r Brifysgol. Darnau mynegi barn/ymateb i ymholiadau. Blogiau, flogiau a negeseuon cyfryngau cymdeithasol.
Darparwyr addysgol eraill	Partneriaid, [cystadleuwyr], colegau Addysg Bellach lleol, ysgolion	Cydweithredu, rhwydweithio a meincnodi â sefydliadau cymheiriaid yn y sector Prifysgolion (yn a thu hwnt i Gymru). Rhwydweithiau Addysg Uwch arbenigol ar gyfer meysydd swyddogaethol. Cytundebau dilyniant ag ysgolion a cholegau sy'n bwydo'r Brifysgol, yn y Deyrnas Unedig ac yn rhyngwladol. Darparu mewn partneriaeth drwy bortffolio estynedig (y DU a rhyngwladol).
Awdurdodau cyhoeddus	Awdurdodau lleol, yr Heddlu, yr Awdurdod Tân ac Achub, Byrddau Iechyd lleol.	Cyfnewid gwybodaeth a rhannu arferion da. Cydweithredu a rhwydweithiau arbenigol i wella dealltwriaeth o ddiogelwch a gweithrediadau y partïon i gyd. Rhyngweithio ar lefel rhaglen academaidd a gwasanaethau proffesiynol yn canolbwyntio ar anghenion sgiliau, datblygu'r cwricwlwm, cyfleoedd ymchwil a chyflogadwyedd graddedigion.
Undebau Llafur cydnabyddedig	UNSAIN, Undebau Prifysgol a Choleg (UCU)	Ymgysylltu ffurfiol drwy aelodaeth y Cyd-bwyllgor Negodi ac Ymgynghori (JNCC) sy'n cynnwys aelodau Bwrdd Gweithredol yr Is-Ganghellor.
Cynlluniau pensiwn wedi'u cyllido	USS, Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, Cynllun Pensiwn Athrawon	Ymgysylltu uniongyrchol.
Cyflenwyr	Darparwyr gwasanaethau wedi'u contractio allan, darparwyr preifat llety preswyl i fyfyrwyr, cyflenwyr nwyddau a gwasanaethau.	Ymgysylltu drwy brosesau caffael a dysgu o brosiectau neu gontractau gwasanaeth a gwblhawyd.

Dynodir rhanddeiliaid mewnol yn goch

3. Monitro ac Adolygu

Bydd y datganiad hwn yn cael ei adolygu o leiaf bob tair blynedd.